



**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1471/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-316/24-T

Název	Základní škola Dolní Lhota, příspěvková organizace
Sídlo	Československých tankistů 76, 747 66 Dolní Lhota
E-mail	skoladl@volny.cz
IČO	75 027 551
Identifikátor	600 142 639
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Lenka Martinková
Zřizovatel	Obec Dolní Lhota
Místo inspekční činnosti	Československých tankistů 76, Dolní Lhota
Inspekční činnost na místě	5. 6. 2024 – 7. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Dolní Lhota, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v pěti třídách prvního stupně základní školy 88 žáků, z toho šest se speciálními vzdělávacími potřebami, a v přípravné třídě 15 dětí. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 59 žáků.

Žáci se stravují v budově školy ve školní jídelně – výdejně, kterou provozuje samostatný právní subjekt Mateřská škola Dolní Lhota, příspěvková organizace.

Základní informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od 1. září 2021. Řízení školy vychází z podrobně zpracované a realistické koncepce rozvoje vytvořené na období 2022–2026, která je pravidelně vyhodnocovaná a aktualizovaná a promítá se do ročních plánů práce školy. Obsahuje konkrétní cíle a směry dalšího rozvoje, určení odpovědnosti za dílčí oblasti a termíny plnění. Hlavními prioritami školy je zejména zabezpečení kvalitního všeobecného vzdělání žáků a dětí v přípravné třídě prostřednictvím plně kvalifikovaného pedagogického sboru, kvalitní materiální podmínky, úzká spolupráce se spádovými mateřskými školami, sounáležitost a spolupráce s obcí, zákonnými zástupci a zajištění bezpečného rodinného prostředí. Tyto priority jsou postupně úspěšně naplňovány. Ředitelka delegovala část kompetencí na svou zástupkyni, což umožňuje její aktivní a efektivní zapojení do řízení školy, vzdělávacích procesů a do realizace opatření ke zlepšování činnosti školy. Záležitosti podstatné pro realizaci vzdělávání se projednávají na pedagogické radě a provozních poradách. Vedení školy klade důraz na vytváření pozitivního pracovního klimatu, dobré mezilidské vztahy a důvěru mezi všemi aktéry výchovně vzdělávacího procesu. Systematicky podporuje týmovou spolupráci učitelek, asistentky pedagoga a jednotlivých správních zaměstnanců, což má pozitivní dopad na kvalitu vzdělávacího procesu a chod celé organizace. Úroveň výuky ředitelka i zástupkyně monitorují prostřednictvím pravidelné hospitační činnosti, která poskytuje pedagogům dostatečnou zpětnou vazbu a vedení školy přehled o úrovni vzdělávání. Kromě klasických hospitací prováděných na základě podrobných a cíleně zaměřených postupů jsou realizovány i tzv. kolegiální hospitace, které mají méně formální charakter a jedná se hlavně o výměnu zkušeností a poznatků z dalšího vzdělávání.

Složení pedagogického sboru základní školy se od poslední inspekční činnosti ve školním roce 2017/2018 částečně obměnilo a došlo k jeho rozšíření v důsledku zřízení přípravné třídy. Vzdělávání zajišťuje dostatečný počet kvalifikovaných učitelek a asistentka pedagoga. Učitelský sbor je plně názorově jednotný v základních principech fungování školy a jejího dalšího směřování. Učitelky, které přišly z jiných škol, mají zajištěnu podporu potřebnou pro adaptaci a možnost spolupráce se zkušenými kolegy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy je plánovité a vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů. Je zaměřeno zejména na stanovené priority, ale je dán i dostatečný prostor pro zájmy a aktivity jednotlivců. V zájmu efektivnějšího využití dalšího vzdělávání spolupracuje škola se Základní školou Otice, se kterou organizuje část vzdělávacích aktivit.

Materiální podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni, ale vzhledem k nárůstu počtu žáků a tříd se projevuje nedostatek odborných učeben, samostatných prostor pro školní družiny a odpovídajícího zázemí pro pedagogy. Naopak nadstandardní podmínky má škola pro realizaci pohybových a sportovních aktivit. Od poslední inspekční činnosti došlo

k obohacení podmínek pro vzdělávání doplněním didaktických pomůcek, audiovizuální a výpočetní technikou. Školní zahrada má zatím spíše odpočinkový charakter a její využití pro pracovní, pěstitelské a environmentální činnosti je malé.

Poradenské služby ve škole zajišťuje výchovná poradkyně (ředitelka školy), metodička prevence (vychovatelka školní družiny) a školní speciální pedagožka. Výchovná poradkyně spolu se speciální pedagožkou koordinují přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, informují příslušné pedagogy o potřebách žáků a metodicky přispívají při jejich vzdělávání. V rámci podpurných opatření ve škole působí jedna asistentka pedagoga a úvazek školní asistentky je rozdělen mezi dvě stávající pedagožky. Školní poradenský tým průběžně sleduje signály rizikového chování žáků a v případě potřeby uplatňuje nastavená pravidla postupu pro jejich řešení. Při identifikaci vzdělávacích obtíží je žákům poskytována pedagogická intervence, plán pedagogické podpory a předmět speciálně pedagogické péče. Školní preventivní strategie je zpracovaná, má jasně stanovené postupy při řešení předcházení školní neúspěšnosti zahrnující individuální přístup, aktivizující metody výuky, rozvoj sociálních dovedností žáků, jejich zdravého sebevědomí. Minimální preventivní program má jasně stanovené cíle a prostředky k jejich naplnění. K námětům a připomínkám je žáky využívána schránka důvěry. V rámci třídnických hodin pracuje metodička prevence s třídním učitelem na zvyšování osobnostních a sociálních dovedností žáků a vytváření pozitivního školního klimatu v třídních kolektivech. Vycházejícím žákům a jejich zákonným zástupcům poskytuje výchovná poradkyně informace o možnostech dalšího druhostupňového vzdělávání v okolních základních školách.

Zájmové vzdělávání je realizováno v podnětně vyzdobených učebnách, které jsou dobře materiálně vybavené pro vzdělávací, výchovnou, zájmovou i odpočinkovou činnost. Jedno oddělení má vlastní promyšleně členěné prostory, druhé oddělení využívá kmenovou třídu. Obě oddělení jsou vybavena velkým množstvím didaktických hraček, her, učebních a výtvarných pomůcek, čímž poskytují žákům dostatek prostoru pro pohybové a spontánní činnosti i pro relaxaci a individuální zájmy. Pro individualizované organizované činnosti využívá družina bezprostředního okolí školy, které účastníkům poskytuje dostatek prostoru i soukromí v rámci spontánních i řízených aktivit.

V rámci družiny jsou pro účastníky vzdělávání denně připraveny různorodé kroužky. Činnost družiny úzce navazuje na činnost školy zejména společnými akcemi a navazujícím školním vzdělávacím programem.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování. V souladu s vymezenými koncepčními záměry se prostředí a vybavení školy postupně inovovalo a modernizovalo (např. učebna ICT, vybavení přípravné třídy, digitální učební pomůcky pro rozvoj digitálních kompetencí a infromatického myšlení žáků).

Vícezdrojové financování, dobrá spolupráce se zřizovatelem a aktivní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů. Škola se aktivně zapojuje do řady projektů. Od září 2022 cíleně čerpá finanční prostředky na vzdělávání zaměstnanců, zajištění školních asistentů a na podporu neformálního vzdělávání žáků. Pravidelná činnost speciálního pedagoga je umožněna v rámci zapojení školy v dotačním projektu Pedagogicko-psychologické poradny Ostrava-Zábřeh, příspěvkové organizace. Partnerem je škola v projektech Základní školy a Mateřské školy Ostrava-Krásné Pole, Družební 336, příspěvkové organizace.

Činnost a rozvoj školy výrazně podporuje zřizovatel. Projekt předložený zřizovatelem Virtuální realita na ZŠ Dolní Lhota umožnil vybavit školu iPady, virtuálními brýlemi, výukovými programy atd.

Vedení školy systematicky usiluje o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí žáků. Bezpečnost, požární prevence, ochrana zdraví, poskytnutí první pomoci je zařazena do vzdělávání (např. zapojení v projektu Hasík, dopravní výchova, poskytování první pomoci, spolupráce s Policií ČR). Ke školním úrazům dochází zejména v tělesné výchově a při pohybových aktivitách žáků. Ředitelka se zabývá riziky, věnuje pozornost příčinám a okolnostem vzniku úrazů, přijímá adekvátní opatření. Vstupy do budovy školy byly technicky i personálně zajištěny, byla minimalizována možnost vniknutí cizích osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost, jejímž prostřednictvím byla hodnocena úroveň poskytovaného vzdělávání v základní škole a školní družině proběhla ve všech třídách a odděleních a u všech přítomných vyučujících. Cílem bylo postihnout co nejširší spektrum předmětů a činností.

Společným znakem výuky na prvním stupni je respektující, přátelská atmosféra, vstřícná komunikace, empatický přístup pedagogů k žákům a vhodně připravené pracovní prostředí. Nízké počty žáků ve třídách umožňují vyučujícím volit individualizovaný přístup a zařazovat efektivní metody vedoucí k aktivizaci žáků. Ve většině hospitovaných hodin učitelky dbaly na srozumitelné seznámení s cílem i průběhem hodiny a žáky pravidelně hodnotily a vhodně motivovaly k plnění zadaných úkolů. Velmi často byla zařazena relaxace formou častých změn činností s pohybovými aktivitami. Žáci respektovali pravidla slušného chování, ve většině vyučovacích hodin byli aktivní a nevyskytovaly se kázeňské problémy. Vzdělávací cíle vycházely z požadovaných výstupů. Žáci komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající dosaženému věku. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti. Účelně byla využita práce s chybou a poskytována průběžná zpětná vazba o úspěšnosti práce žáků. Ve výuce v prvním ročníku se dbalo na upevňování správných návyků při úchopu tužky a pera, učitelky cíleně rozvíjely jemnou motoriku žáků a dodržovaly zásady psychohygieny. Zvolené metody a formy práce odpovídaly stanovenému cíli, věku žáků, jejich schopnostem a charakteru probíraného učiva. Vyučující kombinovaly frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, uplatňovaly kooperaci při skupinové práci i práci ve dvojicích, průběžně respektovaly tempo žáků a vytvářeli klima podporující učení. V některých hodinách učitelky uplatňovaly částečně diferencovaný přístup podle individuálních potřeb žáků, zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Náznornost výuky byla vhodně podporována využíváním pomůcek, digitální gramotnost byla podporována ve většině sledovaných hodin žakovskou prací na tabletech. V hodinách nechyběl důraz na mezipředmětové vztahy a také propojení učiva se skutečným životem žáků. V závěru výuky věnovala většina pedagogů prostor obzvlášť propracované formě reflexe žáků, vrstevnickému hodnocení, či hodnocení práce ve skupinách a také shrnutí probírané látky směrem ke stanovenému cíli i individuálnímu posunu žáků, kde byly uplatňovány prvky formativního hodnocení. Pedagogové zohledňovali možnosti a potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a respektovali jejich pracovní tempo. Pokud byl v hodině přítomen asistent pedagoga, věnoval se aktivně nejen podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale také ostatním žákům. V hospitovaných hodinách byla i přes častou práci s tablety a interaktivní tabulí jen ojediněle využita možnost pracovat s různými

informačními zdroji. Škola klade důraz na výuku cizího jazyka, což prokázaly velmi kvalitně vedené hodiny anglického jazyka.

Vzdělávání v přípravné třídě je realizováno z části v učebně, kde si děti prostřednictvím hravých aktivit osvojují návyky, dovednosti a znalosti umožňující jejich bezproblémový přístup do prvního ročníku základní školy. Velký důraz je kladen na pobyt mimo budovu školy. Využívají nově zřízenou naučnou stezku, kde děti poznávají přírodu a aktivně ji zkoumají a poznávají její zákonitosti.

Sledované různorodé aktivity ve školní družině vycházely z kvalitně připraveného společného vzdělávacího programu a vytvářely dostatečný prostor pro relaxaci žáků, spontánní hru, rozvoj kreativity, rozvoj zručnosti, výtvarnou práci i pohybové dovednosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořeny mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování celkových, skupinových a individuálních výsledků vzdělávání žáků, které jí poskytují ucelený přehled o míře osvojených klíčových kompetencí. Úroveň dosahovaných vědomostí a znalostí je ověřována interními nástroji i externím testováním a výsledky ve většině oblastí přesahují republikový průměr. V rámci testování organizovaného Českou školní inspekcí dosáhli žáci pátého ročníku výborných výsledků. Systém předávání informací o výsledcích vzdělávání žáků mezi vyučujícími a zákonnými zástupci je funkční. To umožňuje včas přijímat a realizovat na základě rozborů prospěchu žáků vhodná opatření. Funguje spolupráce se školami, kam přechází většina žáků na druhý stupeň. Adaptace žáků po nástupu do prvních ročníků na nové prostředí je bezproblémová, což pramení z dobré spolupráce základní a mateřské školy. Intenzivní je i spolupráce školy s místními organizacemi a spolky.

Škola žáky pozitivně motivuje k dosahování dobrých výsledků. V posledních školních letech prospěla s vyznamenáním většina žáků. Podstatná část žáků odchází po dokončení pátého ročníku na víceletá gymnázia a školy zaměřující se na výuku cizích jazyků, matematiky a na sport (ve školním roce 2023/2024 se jedná o šest žáků). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami převážně nedosahují výrazně horších výsledků než ostatní. Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i ohrožené školním neúspěchem. Na základě vlastní diagnostiky poskytuje podporu žákům v prvním stupni podpůrných opatření, dle potřeby i dalším (např. organizováním doučování). Systematická spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními vede ke vhodně nastavenému poskytování podpůrných opatření. Účinná prevence rizikového chování žáků vychází z koncepce školy a realisticky zpracovaného preventivního programu, který zohledňuje místní podmínky i podněty vzešlé z vyhodnocení předchozího období. Zvýšenou pozornost pedagogové věnují tématům vztahů v třídních kolektivech a vztahům mezi jednotlivci a uskutečňují průběžně rozhovory, besedy, pozorování a výměnu poznatků. Do školních vzdělávacích programů pro základní, zájmové i předškolní vzdělávání je vhodně a v dostatečném rozsahu zakomponována práce s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a uplatňování podpůrných opatření. Pedagogové pracují se žákovskými portfolii, která dávají jim, žákům i zákonným zástupcům žáků důležité informace o průběhu vzdělávání.

V rámci volnočasových aktivit škola žákům nabízí zapojení do dalších činností dle jejich preferencí. U nadaných žáků škola podporuje jejich zapojení do soutěží, ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků. Škola cíleně nabízí aktivity pro zdravý růst a vývoj dětem a žákům např. plavání, lyžování ozdravné pobyty a výlety do přírody. Školní družina prostřednictvím

nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času s respektem k dodržování pravidel slušného chování.

Závěry

Vývoj školy

- Částečná obměna a doplnění pedagogického sboru včetně vedení.
- Průběžná modernizace a doplňování vybavení školy.
- Další zkvalitňování vzdělávání.
- Od školního roku 2023/2024 byla zřízena přípravná třída.
- Dřívější i současné vedení přijalo efektivní a účinná opatření k odstranění dílčích nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve školním roce 2017/2018.

Silné stránky

- Koncepce školy je kvalitně zpracovaná, jsou vytvořeny a uplatňovány účinné kontrolní mechanismy a pravidelná aktualizace. (1.1)
- Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, zákonnými zástupci, okolními školami a dalšími aktéry vzdělávání. (1.5)
- Vybavení školy je účelně doplňováno a modernizováno. (2.4)
- Pedagogický sbor je kvalifikovaný, zkušený, vzájemně spolupracující a aktivně se vzdělává. (3.1)
- Vyučující jsou velmi dobře připraveni a využívají efektivní, vzhledem k probíraným tématům vhodné metody a formy práce, a tím zajišťují vysokou kvalitu vzdělávání. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Malé využití prostor školy a pozemku k pracovním, polytechnickým činnostem a environmentálním aktivitám podporujícím všeobecné vzdělávání. (4.2)
- Nižší míra využití dalších informačních zdrojů pro zvýšení kvality vzdělávání. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat již existující plán využití školního pozemku pro pracovní a environmentální činnosti.
- Využití stávajícího dobrého vybavení školy jako další příležitost k získávání informací z různorodých informačních zdrojů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce školy 2022-2026 ze dne 1. 1. 2022
2. Plán práce školy na školní rok 2023/2024
3. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2023/2024 včetně hospitačních záznamů
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2021
5. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu s platností od 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2021
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště
8. Zápisy z jednání pedagogické rady základní školy ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024
9. Třídní knihy základní školy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2023/2024
10. Matrika základní školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
11. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
12. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
13. Dokumentace k zajištění školního stravování pro školní rok 2023/2024: Smlouva o stravování žáků ze dne 31. 8. 2023, jídelníčky za březen až květen 2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Lazarová, školní inspektorka

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

23. 6. 2024